

de libra, de digitale wereldmunt, die werd bedacht door Facebookbaas Mark Zuckerberg. De libra, die in 2020 moet worden gelanceerd, maakt het mogelijk dat iedereen heel goedkoop geld kan overmaken over de hele wereld. Hoewel de libra veel op de cryptomunten lijkt, zijn er wezenlijke verschillen. Zo wordt de munt wel gekoppeld aan bestaande munten zoals de dollar en de euro. Dat zou een veel stabielere koers kunnen opleveren dan de bitcoin met zijn geschommel. Ook is de libra van een consortium van gevestigde tech-, betaal- en telecombedrijven en goede doelen. De bitcoin is van niemand. Visser: "Dit is echt nieuw en kan heel interessant worden, mits het van de grond komt natuurlijk." Dat hangt af van de acceptatie van de markt en regelgevers, stelt Facebook in een recent kwartaalbericht.

De opkomst van deze alternatieve geldstelsels is de vrucht van een geknakt vertrouwen in het financiële systeem sinds de kredietcrisis. Het huidige geldstelsel heeft bijgedragen aan de economische groei, maar heeft zijn tijd gehad, vindt econoom Martijn Jeroen van der Linden van Ons Geld. Dit burgerinitiatief lanceerde in 2015 het idee voor een digitale euro en haalde daar 120.000 handtekeningen voor op.

Munten en bankbiljetten ('chartaal' geld) zijn de afgelopen vijftig jaar grotendeels verdrongen door zogeheten 'giraal' geld, dat door banken wordt gecreëerd in het proces van kredietverstrekking. "Daarmee is al het geld gebaseerd op schuld en dus risicovol", legt Van der Linden uit. De geldomloop is hiermee afhankelijk geworden van de gezondheid en het gedrag van het bankbedrijf. "Banken kijken dan ook vooral naar de eigen winsten, niet of iemand

of de maatschappij het nodig heeft. Daardoor werkt het conventionele geldstelsel vooral voor de rijkere. Voor hen is geld goedkoop, mensen die niets hebben, zijn niet kredietwaardig. Daardoor zijn heel veel mensen wereldwijd niet aangesloten, en hebben geen bankrekening."

Ultiem appeltje

Het financiële toezicht kijkt vooral naar de gezondheid van banken, niet naar transparantie en bescherming van investeerders en consumenten, aldus Van der Linden. "Geen bank kan mij vertellen wat er met mijn geld gebeurt." Ons Geld wil dat de girale geldomloop (betaal- en spaargeld) wordt ontvlochten uit het proces van kredietverlening. Een onafhankelijke monetaire autoriteit, anders dan de Centrale Bank, die volgens Ons Geld nodig zou zijn. Digitalisering maakt hervorming van het huidige geldstelsel goed mogelijk, volgens Van der Linden.

Ondertussen waakt De Nederlandsche Bank over zijn grote goudvoorraden in zijn kelders, het 'ultieme appeltje voor de dorst', zo schrijft de bank op de website. Nodig omdat 'er ondanks alle ontwikkelingen, die betalen steeds sneller, goedkoper en makkelijker maken, altijd een risico blijft kleven. Aan alles, ook aan aandelen, obligaties en ander waardepapier. Koersen kunnen dalen. Een baar goud behoudt altijd waarde, is het vertrouwensanker voor het financiële stelsel, een onderpand om opnieuw te beginnen als het hele systeem instort. Dat geeft een veilig gevoel.' ●

**"Het conventionele
geldstelsel werkt
vooral voor de rijken"**